

5/63

de internationale

Uitgave van de
NEDERLANDSE SEKTIE VAN DE
VIERDE INTERNATIONALE

proletariërs
aller landen
verenigt u !

PROEPE VOOR DE 1-MEI
BIJEEENKOMST
VAN DE NEDERLANDSE STICHTING "EL DJIL EL DJADID"
(DE NIEUWE GENERATIE)

De Stichting "EL DJIL EL DJADID" organiseert op woensdag 1 mei a.s. een bijeenkomst, welke in het teken zal staan van de solidariteit met de Algerijnse wezen.

Spreekers : J. Hoogcarspel en Arie van der Hek.

Vertoond wordt de film : "J'ai huit ans" (ik ben acht jaar). Deze film werd vervaardigd aan de hand van tekeningen, gemaakt door Algerijnse kinderen.

Het programma bestaat verder uit:
MUZIEK, Herman Kruijt, piano, ZANG, VOORDRACHT en een TOMBOLA.

De avond wordt gehouden in gebouw "DE LEEUW", Valkenburgerstraat 149. Aanvang 8 uur, de zaal is open om 7.30 uur. Aan de zaal zijn kaarten verkrijgbaar, waardoor men voor een maand als begunstiger van de Stichting wordt genoteerd. Deze kaarten gelden tevens als toegangsbewijs. De netto-opbrengst van de avond komt geheel ten goede
----- aan de Algerijnse wezen. -----

DE INTERNATIONALE

Orgaan van de Nederlandse Sectie van de Vierde Internationale

Verschiijnt maandelijks

mei 1963

Zevende jaargang - Nummer 1

Administratie: J. Jacobs, Leidsekade 54 III, Amsterdam -C-
Gemeentegiro Amsterdam J 4501 Abonnementprijs : f. 4,-- per jaar

DEZE MAAND

De beperkte mogelijkheden, die het maandelijks orgaan van de Nederlandse Trotskisten biedt, verhinderen ons nog steeds om al die voorlichting te geven, die we zouden willen brengen. Zo moeten we door het gerbek aan plaatsruimte ditmaal volstaan met het signaleren van de bijzonder belangrijke en hoopvolle (voor geheel Afrika) ontwikkeling in Algerije. De regering Ben-Bella beperkt zich niet tot het nemen van socialistische maatregelen op papier: ze voert ze ook uit. De aandelen van de Franse bezittingen in Algerië vertonen de laatste weken een steeds grotere daling. Een goede barometer! Zo spoedig mogelijk zullen wij dieper ingaan op de betekenis van de door de Algerijnse regering genomen maatregelen.

De Franse staking der mijnwerkers heeft een enorme solidariteit te zien gegeven, het grootste deel van de Franse bevolking sympathiseerde met de in hun maatschappelijke positie ernstig bedreigde arbeiders; tientallen sympathiestakingen bewezen dit. Een zeer positieve rol hebben de vrouwen van de mijnwerkers gespeeld. In vele gevallen vuurden zij hun mannen aan de strijd voort te zetten. Uiteraard blijft in Frankrijk zich het probleem van het ontbreken van een werkelijk revolutionaire leiding stellen. Opinieonderzoekingen hebben inmiddels uitgewezen, dat de populariteit van De Gaulle zeer sterk aan het dalen is. Geen wonder na diens botte houding in het mijnwerkersconflict. (Uit Nederland kwam aarzelende steun van het NVV en de KAB; het CNV muntte uit door huichelachtigheid: het wilde geen geld geven tijdens de staking, omdat dit een politieke staking was, maar zou nog eens zien of er als de staking afgelopen was, iets gedaan kon worden.) Ook wat Congo betreft kunnen wij niet veel meer doen dan signaleren: de imperialisten zijn er door middel van de VN niet in geslaagd de Loeemoembisten te liquideren, zoals nog weer eens uit tweeberichten bleek. De druk om Gizenga te bevrijden wordt steeds groter; de regering Adoela heeft aangekondigd dit te zullen doen. Bovendien zijn de Loeemoembisten in het georganiseerde kabinet van Adoela sterker vertegenwoordigd dan voorheen: ze bezetten nu zes plattsen tegen twee in de vorige regering.

De positie van het Noordamerikaanse imperialisme wordt steeds moeilijker. De imperialisten zijn gedwongen zich zelfs te distantiëren van de Cunaanse contra-revolutionaire "tegen" regering van Cordona. Veel steun blijft er voor Kennedy niet over. Zeven middenamerikaanse bananenrepubliekjes steunen hem nog, en tijdens de conferentie van de presidenten van deze staatjes in San José, de hoofdstad van Costa-Rica, meende de president van Guatamala nog een goede beurt te maken door te zeggen, dat "er maar een manier is om de Cubaanse kwestie op te lossen: de manier van de bajonet".

Belangrijker is dat Mexico, de grootste en belangrijkste republiek van Middenamerika, op deze conferentie van ja-en-amenkickers ontbrak.

Ten slotte Nederland. Een artikel over de komende verkiezingen, waarin vervat ons stemadvies, vindt de lezer in dit nummer.

Binnen de Partij van de Arbeid blijft het gisten. Nu weer heeft een (vervolg- achterpagina)

De Nederlandse partij-situatie en de arbeiders tegenover de verkiezingen.

Het langdurig achterlijke, niet-industrieel, maar commercieel-kapitalistische karakter van de Nederlandse economie, de beperkte omvang en de versnippering van het industriële proletariaat en de relatieve sterkte van het kleinburgerdom tot diep in de 20e eeuw, vinden nog steeds hun weerspiegeling in de gemengde partijpolitieke organisatie van de klassen; dat wil vooral zeggen; in de verdeeldheid van de arbeidersklasse. De kleine burgerij kon aan het eind van de 19e eeuw een beslissende rol spelen in de partijvorming, met name in de ontwikkeling van Protestantse en Katholieke partijen en vakbonden. Delen van de bourgeoisie kregen zo de kans via deze kleinburgerlijke schakel, grote sectoren van de niet-bewuste, godsdienstig geïntereerde arbeidersklasse politiek in hun greep te krijgen.

De betrekkelijk snelle industrialisering en proletarisering van een belangrijk deel van de bevolking vooral na 1945, de snelle inkrimping van de oude "zelfstandige" boeren en "middenstands-laag, hebben de objectieve voorwaarden geschapen voor een duidelijke herverdeling langs klasselijnen. De oude politieke en culturele bovenbouw van de maatschappij is echter een taai factor op zichzelf geworden, gevoed door de betrekkelijke stabiliteit van het kapitalisme. Een stabiliteit, die het mogelijk maakt dat een groeiende laag van witte boord-proletariërs, een subjectief kleinburgerlijke rol speelt, die de eenwording van de arbeidersklasse belemmert.

Hoe liggen nu de partijen in de huidige klassesituatie, en hoe kan de verdeeldheid van de arbeiders worden opgeheven?

Een enkel woord over de burgerlijke partijen. De zuiverste bourgeois-partij, de VVD, is wel klein doch zeer belangrijk, doordat zij - bij een duidelijke klassepolitiek van de arbeidersbeweging - de kristallisatiekern zal kunnen worden voor de politieke organisatie van de hele bourgeoisie.

De Protestantse burgerlijke partijen, de AR en de CHU brokkelen heel geleidelijk af. Ze zouden alleen "gered" kunnen worden door een Nederlandse CDU (De Duitse Christendemocratische Unie): een fusie tussen AR, CHU en KVP, waar niet veel kans op is.

De KVP is wel de grootste en de tot nog toe meest stabiele bourgeois-partij, doch haar kracht moet niet worden overschat. Uitgaande van de groei van het katholieke bevolkingsdeel, gaat zij procentsgewijs gestaag achteruit. Haar stabiliteit is te wijten aan het feit dat zij nog steeds een zeker prestige heeft bij de katholieke massa, als vroegere "emancipatie"partij voor een achterlijk gebieds- en bevolkingsdeel dat langdurig door de heersende niet-katholieke bourgeoisie werd onderdrukt, geëxploiteerden verwaarloosd, en tevens aan het feit dat er geen proletarisch alternatief was en is, door het falen en het verraad van de traditionele arbeidersleidingen (PvdA en CPN). Dit laatste is een centraal punt.

Met de vakbonds- en politieke eenheid van de niet-godsdienstig geïntereerde proletariaat, zou al een grote stap voorwaarts kunnen worden gedaan. Hiermee zou een beslissende stap tot het massale losweken van de katholieke (en protestantse) arbeiders uit de greep van de katholieke (en protestantse) bourgeoisie gedaan zijn.

Wat zijn nu de mogelijkheden, die de socialistische- en arbeiderspartijen bieden om: 1e) te stuwten naar de eenheid van de arbeidersklasse en 2e) een proletarisch revolutionair-socialistisch program te ontwikkelen in theorie en praktijk?

De CPN is de meest proletarische partij in Nederland. Zij vindt haar basis in duizenden van de meest klassebewuste Amsterdamse arbeiders. Na een lange neergaande periode, groeit zij weer en trekt zij ook jongeren

aan. Een belangrijk symptoom. Bij afwezigheid van een revolutionair-socialistische massa-partij, stemmen velen op de CFN om daarmee voor 100% het kapitalisme af te wijzen en zich voor het socialisme en voor de Sowjet-Unie uit te spreken. Een zeer positief verschijnsel, dat los staat van het feit dat de CFN-leiding een der achterlijkste, meest stalinistisch-bureaucratische apparaten ter wereld is. Na 1945 heeft die leiding een kans gehad de CFN tot een massapartij om te vormen, verbonden met een massavakbond, de EVC. Die kans werd verspeeld. Door de conservatief-opportunistische politiek, het slaafs stalinistisch conformisme en de bureaucratistische methodes hebben De Groot c.s. steeds meer de arbeiders van het communisme vervreemd en de partij van de ene nederlaag naar de andere gevoerd.

Zozeer is de CFN nu geïsoleerd geraakt dat de toekomstige massale radicalisering van de arbeidersklasse zich zeker niet in naar richting zal bewegen; zelfs al zou destalinisatie grondige veranderingen in de CFN aanbrengen. En van destalinisatie zijn er na het uittreden van de vroegere "Brug" oppositie, jammergenoeg nog weinig tekenen te zien. Het verkiezingsprogramma is met zijn democratisch-reformistische vaagheden een teken van totale onmacht. De huidige groei is dan ook niet te danken aan de partijlijn, doch aan de ontwikkeling van de arbeidersstaten, de koloniale revolutie en de verandering van het hele politieke klimaat in de wereld.

Interessant is op het eerste gezicht de "eenheids" leuze, de massa-oriëntering op vakbondsgebied en de eis van een arbeidersregering van de PvdA, PSP en CFN. De praktijk is echter zo'n karikatuur dat deze leuzen niet meer dan machteloze kretten zijn.

De voorlopige conclusie luidt dat gezien de geringe perspectieven die de CFN aan de massa biedt, de voornaamste aandacht op de massabeweging moet blijven gericht. Hiermee is niet gezegd, dat de CFN in een verdere toekomst een belangrijke rol voor de arbeiders zou kunnen gaan spelen, na een periode van destalinisatie.

Bij een der gelijk destalinisatieproces in de CFN, kan de Socialistische Werkers partij, de SWP, een grote factor worden. Door de open discussie die zij in haar blad "De Brug" is begonnen, heeft zij een goede stap gedaan. Door systematisch het revolutionair wereldgebeuren voor de CFN-arbeiders te vertolken en te strijden voor het herstel van het democratisch centralisme binnen de CFN, kan zij een belangrijke bijdrage leveren voor het herstel van de CFN tot werkelijk Marxistisch-Leninistische partij.

De stem op de PSP, die door duizenden arbeiders wordt uitgebracht, is in wezen een positief protest tegen de imperialistische atoomdreiging en tegen de NAVO; en dit vanuit het juiste bewustzijn, dat de kwestie van oorlog en vrede, het centrale probleem van de mensheid nu is. Vooral doordat de groeiende PSP dit geluid voortdurend laat horen en protesteert en druk uitoefent op de slaafse NAVO-lijn van de PvdA- en NVV leiding, is zij een belangrijk politiek verschijnsel.

Dit mag echter geen aanleiding zijn tot illusies over de PSP als socialistische partij, nu of in de toekomst. De PSP is geen arbeiderspartij zij is in hoofdzaak een kleinburgerlijke partij van de witte-boord-werkers, met een op zijn best zwak centristisch programma. Haar ontstaan en groei werden mogelijk door de stagnatie van de massabeweging en het falen van de oppositie binnen de PvdA, het Sociaal Democratisch Centrum. Begonnen als een zeer gemengde ethisch-pacifistische groep ontwikkelt zij zich nu -dat moet gezegd- in een meer socialistische richting. In het huidige programma staan een serie positieve eisen (socialisaties, uittredenen uit de NATO enz.). De zwakke punten zijn/de afwezigheid van een oriëntering op de arbeidersklasse en op de vakbonden.

Het is een feit dat de PSP groeit, dat er steeds meer arbeiders op stemmen, en dat er zelfs afdelingen zijn met een actief arbeiders-element.

/de afwezigheid van zelfs de vaagste revolutionaire overgangseiden,

Het is echter zeer onwaarschijnlijk, dat de FSP het uitgangspunt zal worden van een latere socialistische massapartij, zelfs niet van een centralistische concentratie, zoals die van Larsen in Denemarken.

Het is zeker niet onze taak, de tendens van de massabeweging af naar een nog grotere verdeeldheid van de arbeidersklasse - zonder dat daar een werkelijke revolutionair-socialistische beïnvloeding van een deel van de arbeidersklasse tegenover staat - te bevorderen.

Op grond van de ervaringen in West-Europa na 1945 zijn wij er van overtuigd, dat de massale radikalisering van de arbeidersklasse in de komende crisis van het kapitalisme, zich in de eerste fase in en rond de meerderheids-massapartijen - de socialistische Labour Party in Engeland, SPD in Duitsland en BSP in België, en de communistische partijen in Frankrijk en Italië, en hun verwante vakbonden - zal afspelen. Het proces van de eenwording van de arbeidersklasse zal zich allereerst van die partijen bedienen. Objectief kan worden gesteld, dat de arbeidersklasse in Nederland zich behelpt met het NVV en de Fvda (en van de andere organisaties) bij gebrek aan betere organisatorische massawapens.

En met dit punt van de eenheid binnen de massa-beweging stellen wij niet alleen de eenheid aan de orde. Het Engelse voorbeeld laat duidelijk zien hoe bij die eenheid in vakbond en ermee verbonden socialistische partij, de druk van de arbeidersklasse onmiddellijk veel groter is zelfs zonder program; iets wat in spanningssituaties duidelijk gedemonstreerd werd (bijv. de Suez crisis in 1956).

In Nederland kan alleen doelreffend naar de eenheid worden gestreefd, kunnen alleen confessioneel georganiseerde en niet georganiseerde arbeiders worden gewonnen als de - door het kleinburgerdom beheerste - Fvda wordt geproletariseerd, door een nauwe binding met het NVV. De eisen van de arbeiders in de basis van het NVV zullen politiek moeten worden geformuleerd binnen de Fvda; een program van proletarisch-socialistische eisen zal daar moeten worden ontwikkeld.

Men begrijpe ons goed; wij hebben geen illusies dat de Fvda ooit een revolutionair-socialistische partij zal worden. Wij stellen alleen dat de eerste fase van massale radikalisering van de arbeidersklasse zich zal afspelen in en rond de socialistische massabeweging, dat zij daar alleen bereikt kan worden, dat daar een revolutionair socialistisch program ontwikkeld moet worden; voor een linkse proletarische massa oppositie; dat naar de revolutionair-marxistische massapartij van de toekomst zal worden voorbereid, die door de dynamiek van de klassestrijd in een crisissituatie drastisch alle sectarische illusies zal wegvagen.

Vanuit dit gezichtspunt adviseren wij de arbeiders in Nederland om, zonder illusies, op de Fvda te stemmen, dat wil zeggen een voorkeursstem uit te brengen op de NVV ers op de Fvda lijst.

Deze daad krijgt echter eerst zijn volle betekenis als zij gepaard gaat met het actieve lidmaatschap van NVV en Fvda; met de strijd voor een Labour Party, een Fvda gebaseerd op het NVV en voor de ontwikkeling van een proletarisch-socialistisch program door de NVV arbeiders binnen de Fvda; een strijd ook voor de uitvoering van het minderheidsrapport over oorlog en vrede: eenzijdige ontwapening en uittreding uit de NAVO.

Karel Verbiest.

DE MOORD OP TROTSKY

In "Nieuwe Strijd" orgaan van de O.V.B., van 18 maart j.l. lezen wij in een boekbespreking over de moord op Trotsky van I. Levine, o.a. dat deze pocket door geen enkele weldenkende arbeider ongelezen mag blijven.

De konkluderende slotzin uit dit stukje luidt dan dat "..... als dit soort gruwelijke moorden vanuit Rusland worden bedreven, let wel, op zulk een internationale socialist, er dan voor de arbeiders van achter dit ijzeren gordijn (koude-oorlogsterm! Red.) weinig hulp in de strijd te verwachten is."

Eén vraag komt bij ons op: heeft de redaktie van "Nieuwe Strijd" ooit gehoord van de destalinisatie? (De moord geschiedde in 1940).

o - o

"NUOVA GENERAZIONE" over trotsky

In enkele delen van de communistische beweging wordt de naam van Leo Trotsky nog steeds besmeurd, of op zijn best nooit genoemd. Onder de Italiaanse communistische jeugd is dit anders. Gedurende de grote discussie in de Italiaanse communistische beweging, die volgde op de versnelde destalinisatie, aangekondigd tijdens het 22e congres der Russische Communistische Partij, publiceerde "Nuova Generazione", centraal orgaan van de Italiaanse communistische jeugd Liga verscheidene discussie-artikelen over de werkelijke rol van Trotsky in de Russische Revolutie van 1917.

Onlangs ging "Nuova Generazione" een stapje verder. Voor de eerste maal bood het zijn lezers een keuze uit Trotsky's nog steeds actuele geschriften aan en wel een uittreksel uit het boek 1905, dat over de Russische Revolutie van dat jaar handelt. Het betreffende artikel beschrijft het vitale belang van de algemene staking, als etappe in de ontwikkeling van een opstand.

o - o

Algerijnse regering verlaagt de huren

De Ben-Bella regering kondigde 19 februari j.l. aan, dat er een huurplafond wordt afgekondigd per 1 maart. De Algerijnse huren zullen dan tot de laagste ter wereld gaan behoren. Ze zullen van 1500 tot 7650 francs gaan bedragen (\$3 tot \$ 15.30). Dit betekent ongeveer 10 tot 15% van het gemiddelde inkomen. Nog verder gaande verlagingen zullen gelden voor huizen die ver van een stadscentrum gelegen zijn. 40 tot 50% verlaging zal gelden voor oorlogsslachtoffers en oorlogsveteranen.

o - o

DE STAALINDUSTRIE IN ZUIDSLAVIË

De dynamische ontwikkeling van de industriële produktie in Zuidslavië sinds het einde van de laatste wereldoorlog, heeft een aanmerkelijke verhoging van het staalverbruik tot gevolg gehad. Dit is thans ca. 92 kg. per inwoner per jaar, tegen 17 kg. vlak voor de oorlog. Hetgeen een stijging van ongeveer 540% betekent; een van de grootste percentages van landen met industriële vooruitgang.

(De "Metaalkoerier", weekbl. der Alg. Ned. Bedrijfsbond v.d. Metaalindustrie. (N.V.V.)

CORRESPONDENTIE uit INDIA

De gevolgen van het Chinees-Indiase conflict voor de Indiase arbeidersbeweging.

De door de Indiase bourgeoisie begonnen agressie tegen de Chinese Volksrepubliek heeft, naast zijn reeds eerder belichte internationale gezichtspunten (o.a. de hierdoor verkregen wapenhulp van het wereld-imperialisme), ernstige gevolgen gehad voor de arbeidersbeweging in dit land.

Het was één van de voornaamste doeleinden der Indiase bourgeoisie de strijd van het Indiase proletariaat en de arme boerenmassaas te verzwakken door de ontketening van een chauvinistische, ultra-nationalistische hetzkampagne tegen China en alle daarmee sympathiserende krachten (o.a. de linkervleugel van de C.P.I.).

De "noodtoestand" werd afgekondigd z.g. en tegen de achtergrond daarvan werden uitzonderingsmaatregelen en op uitgebreide schaal ondernomen arrestaties tegen de linkse arbeidersbeweging doorgevoerd. De houding van volledige capitulatie van de Comm. Partij van India en het falen van diverse kleine Marxistische - en linkse groepen bij het tegenstand bieden aan - en het zich verheffen boven, de kleinburgerlijke chauvinistische druk, heeft de bourgeoisie versterkt in haar offensief tegen de massaas. Stakingen werden verboden. Alle landelijke vakbondsorganisaties bogen zich voor dit besluit, door gedurende de "noodtoestand" van staking af te zien.

Zelfs normale vakbondsactiviteiten bleven achterwege. In de algemene golf van terreur werden meer dan 400 C.P.I.-leiders, bekend om hun linkse opvattingen over het gehele land gearresteerd en gevangen gezet, onder de "Verdedig India-Wet".

De tragedie van de linkse beweging was, dat ze al haar weerstandskracht verloren scheen te hebben. Dit is het resultaat van de klasseverzoeningspolitiek door de C.P.I. gedurende meer dan 10 jaar bedreven.

Een walgelijk schouwspel leverde de rechtse leiding van de C.P.I., die de indirecte politiebescherming haar door de regering verleend, gebruikte om de z.g. "pro-Peking" -linkerfractie in de partij te bestrijden en te isoleren, door disciplinaire maatregelen en andere middelen.....

De Chroesjtsjowistische leiding van de C.P.I. gebruikte de "legale" status, haar door de regering verleend, om de linkervleugel in de partij volledig te isoleren, zelfs in linkse bolwerken als Bengalen, Andhra, en Punjaab.

Bij haar poging om de kritiek te smoren, is de leiding van de C.P.I., onder voorzitterschap van S.A. Dange, zelfs zover gegaan de arrestaties van linkse elementen te provoceren. Zij, die hiëraan ontsnapten werden gedwongen zich door de politie te laten gevangen nemen, op straffe van uitstoting uit de partij.

De crisis, ontstaan door het Chinees-Indiase grenskonflikt, heeft de organisatorische zwakheid van de Marxistische linkervleugel in het algemeen en haar ideologische verwarring in het bijzonder, blootgelegd.

De huidige, betrekkelijke rust biedt een mogelijkheid tot opheldering en hergroepering der linkse krachten.

o - o

Wij danken de kameraden die een bijdrage stortten in ons PERSFONDS:

A.A. f2,50 , T. de G. f2,50, M.P. f2,-- .

= 5 =

DE ANTI-STAKINGSWETTEN in BELGIË

In aansluiting op het artikel in het aprilnummer van "De Internationale", volgt hier de uitslag van de, rondom en in, het Belgische parlement uitgevochten strijd over de anti-stakingswetten.

Enige dagen voor de stemming in de Kamer over de betreffende wetten werd, zoals overeengekomen was, het 2e buitengewone congres van de Belgische Socialistische Partij gehouden, hetwelk een beslissing moest nemen over het stemmen van zijn afgevaardigden in het parlement t.a.v. deze voorstellen.

Helaas, zoals men wel verwachten kon, heeft een grote meerderheid zich voor de geamendeerde voorstellen uitgesproken, welke niets van hun nadeel voor de Belgische arbeidersklasse, verloren hebben. De stemverhouding was 715 vóór en 292 tegen.

Het was de Luikse federatie van de B.S.P., die met 112 stemmen tegen (honderd procent), zich het meest consequent uitsprak tegen deze anti-stakingswetten, óók tegen de geamendeerde.

Ondanks deze beslissing hebben de Communistische Partij, La Gauche en de Waalse Volksbeweging besloten de strijd met alle middelen voort te zetten.

Wat de uiteindelijke stemming in de Kamer betreft, daar hebben de afgevaardigden die de oppositionele tendens vertegenwoordigen, niet tegen de voorstellen durven stemmen. Ze hebben zich ertoe beperkt zich van stemming te onthouden en daardoor de arbeiders, die hen hun vertrouwen geschonken hadden, voor de zoveelste maal verraden.

L. van de Bossche.

o - o

De "bien vacants" (onbeheerde goederen) niet meer "vacant".

In een op 29 maart gehouden redevoering heeft Ben Bella de publikatie van het decreet inzake de organisatie en het beheer van de "vacante" industriële bedrijven, mijnen, handwerkplaatsen en landbouwondernemingen, bekend gemaakt.

Dit is waarschijnlijk wel DE belangrijkste beslissing, die de Algerijnse regering, sedert ze aan de macht kwam, heeft genomen.

De wet van 18 maart 1963 werd door de Nationale Vergadering in zijn zitting van 26 maart goedgekeurd.

"ALLE INDUSTRIËLE BEDRIJVEN, HANDELSONDERNEMINGEN, HANDWERKPLAATSEN, BANKEN EN MIJNEN, ALLE LANDBOUW-EN BOSBOUWONDERNEMINGEN, ALLE LOKALEN, GEBOUWEN OF GEDEELTEN DAARVAN, DIE OP 22 MAART 1963 VACANT WAREN VERKLAARD, ZIJN VOOR EENS EN VOOR ALTIJD VACANTE BEZITTINGEN EN DOOR DIT FEIT ZULLEN ZIJ VOOR EENS EN VOOR ALTIJD BEHEERD WORDEN DOOR DE ALGERIJNSE ARBEIDERS. DAAROM ZULLEN WE NIET MEER SPREKEN VAN VACANTE BEZITTINGEN, MAAR VAN ZELF-BESTURENDE BEDRIJVEN EN ONDERNEMINGEN".

(De uitdrukking "bien vacant" - onbeheerde bezittingen - werd meer dan een eeuw geleden "uitgevonden" door generaal Bugeaud - Franse generaal, die Algerije veroverde - om de diefstal van het Algerijnse land te rechtvaardigen en daarmee zijn verandering in privaat-eigendom van de Franse veroveraars.

De Algerijnse Revolutie heeft thans het begrip én het karakter van het landbezit, in zijn tegendeel doen veranderen ! Steunen wij haar uit alle macht !

o - o

= 6 =

iets over De Waarheid, De Groot en de S.W.P.

In de Waarheid van 13 april vonden wij onder de titel 'Wat wij hun te zeggen hebben' een wat je noemt ouderwets stukje stalinistisch gesnurk. Het artikel, speciaal gemaakt voor de verkiezingsuitverkoop, is klassiek van vorm. Er treden twee duivels in op namelijk de S.W.P. en de P.S.P., die beiden verslagen worden door de geest van de grote leider, die nog even wacht met de invoering van het collectieve leiderschap, totdat hij voldoende jaren heeft in het parlement om voldoende pensioen te krijgen. Hij treedt in het stuk twee maal op. Had men ook over de P.v.d.A. gesproken, dan was De Groot verplicht geweest om drie maal als duivelsverdrijver op te treden. Het is de moeite waard 'de blijde inkomste' van de leider in het stuk hier even te herhalen voor onze lezers. De schrijver vraagt: 'Wat gebeurde er bij de Kamerverkiezingen in 1959?' Hij weet kennelijk het antwoord niet of durft het niet te zeggen, want hij gaat verder: 'Paul de Groot zei daarover in zijn interview met De Waarheid (6 april)....' enz. De tweede maal dat De Groot verschijnt (het was op de 13de en vlak voor Pasen) tekent de schrijver op: 'In zijn interview met onze krant zei Paul de Groot: "Thans is het duidelijk, dat er maar één communistische partij is. Alle progressieve werkers moeten haar steunen" en verder: "Wij herhalen daarom het beroep op de Bruggroep (zou de Groot niet weten dat er een Socialistische Werkers Partij bestaat?) dat door het 20ste Congres van de CPN in 1961 is gedaan om die groep te likwideren en alle openlijke of ondergrondse fractievorming stop te zetten.' Er zijn toch vreemde dingen. In Nederland is er een 20ste Congres van een communistische partij, waarin wordt opgeroepen het stalinisme te versterken, terwijl er in de Sowjet-Unie een 20ste Partij Congres gehouden wordt, waarin Chroesjtsjew (door De Groot eenmaal Knoeisjef genoemd) een urenlange redevoering hield tegen Stalin en het Stalinisme. Overigens behoeft ons dat niet te verbazen, want de partij die zich als de anti-facistische kampioen durft op te treden veranderde nog niet zo lang geleden de statuten waardoor oud-N.S.B.ers lid kunnen worden van deze 'partij van de progressieve werkers'.

Om aan te tonen dat de partij geen sectie is zegt onze scribent: 'Maar wie is een bloedarme sectie gebleken, wie staat los en geïsoleerd van de arbeidersklasse? Niet ONZE PARTIJ, die de metaalarbeiders AANVOERDE in de succesvolle strijd voor loonsverhoging in 1960 en de havenarbeiders tijdens hun staking van 1961, die tot een grote overwinning leidde. Door de ONVERMOEIDE ACTIVITEIT VAN ONZE PARTIJ in de afgelopen winter werd een GROTE reeks duurte- en koude-toeslagen voor verschillende groepen werkers en bejaarden afgedwongen. De politiek van eenheid van de vakbeweging die ONZE PARTIJ volhardend voert, wordt door de arbeiders begrepen en heeft de banden van ONZE PARTIJ met de massa versterkt. ONZE PARTIJ nam de kop voor een vreedzame oplossing van het Nieuw-Guinea-conflict....enz. enz.' Wat is dit anders dan stem, oncritisch bureaucraten gesnurk, dat door insiders niet geloofd wordt en voor buitenstaanders onverteerbaar is. De politieke inhoud

van het stuk is beneden elk peil. Ja nog erger, het is in tegenstelling tot het Leninisme. Men leze: 'Wie niet bij machte is aan verkiezingen deel te nemen, kan er geen 'eigen partij' op na houden'. Nòch volgens algemene democratische maatstaven, nòch volgens de geldende opvattingen in de arbeidersbeweging, kan men onder deze omstandigheden zich zelf als een 'partij' of politieke groepering blijven presenteren.'

Het partij-zijn hangt dus af van het feit of wel of niet deelgenomen wordt aan de verkiezingen. Het revolutionaire program en het leiding geven van de arbeidersklasse buiten het parlement zijn aldus van geen waarde. Als je niet meedoet aan de verkiezingen, dan mag je geen partij zijn. Als wij niet willen, dan ben je er niet. Basta!

Tussen twee haakjes, heeft Adenauer in Duitsland, de K.P.D. (Komm. Partij Deutschland) niet verboden omdat deze geen 5% van de kiezers achter zich wist te krijgen?

Hebben de bolsjewiki, heel ver in het verleden de verkiezingen voor de Doema in het Tsaristische Rusland niet geboycot? Maar wij horen het antwoord al, als de reactie niet wil, dat een communistische partij aan de verkiezingen meedoet, dan is hij natuurlijk wel een partij. Alleen als de C.P.N. het goedvindt dan is men een partij.

Mooi is het in de Waarheid te lezen over 'ALGEMENE DEMOCRATISCHE MAATSTAVEN'. Wat jammer, dat de schrijver hier De Groot niet heeft uitgenodigd om een verklaring te geven. Hij moet daar toch wel iets over gezegd hebben in 'het interview met onze krant'. Wij zijn maar sectariërs maar weten niet beter dan dat er 'burgerlijke en proletarische democratie' is. Van 'algemene democratische maatstaven' hebben wij alleen de reformisten horen praten in navolging van hun bourgeois bazen.

Hetzelfde geldt voor 'de geldende opvattingen in de arbeidersbeweging'. Sinds wanneer houdt een communist zich aan 'de geldende opvattingen' in de arbeidersbeweging? Welke arbeidersbeweging is hier bedoeld? Is dit de P.v.d.A., de P.S.P.?

Voor de rest zijn we treurig, diep treurig gestemd over het feit dat dit stel piassen nog steeds een groep revolutionaire arbeiders weet te misleiden. Het gescheld op de S.W.P., en P.S.P. is in één woord minderwaardig en naar de maatstaven van de proletarische moraal beneden ieder peil.

H. Rubens.

HET LAATSTE VAN MIHEL PABL'S VIER POLITIEKE HOOFD-PROBLEMEN

De verrijking van de theorie van de Permanente Revolutie.

Sinds het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog hebben de revolutionaire massa-akties in vele landen bijzondere vormen aangenomen, die de ervaring van de Wereldrevolutie verrijkt hebben.

In vele landen beleven wij nog niet geziene verschijnselen, wat betreft de rol van de Staatsmacht en zijn apparaat, in de samenhang van een maatschappij, die in grote delen nog voor-kapitalistisch is, verschijnselen, die een passende verklaring moeten vinden in het kader van de algemene theorie van de Revolutie in ons tijdsgewricht.

De Joego-Slavische-, Griekse-, Chinese-, Viëtnamese-, Cypriotische-, Cubaanse-, Algerijnse-, en Angolese revoluties met elkaar vergelijkend, kunnen we hen ten eerste in twee kategoriën indelen: diegenen, geleid door Komm. partijen, en diegenen, geleid door nationaal-revolutionaire leidingen, in welker raam, bij voorkomende gelegenheden, zich enkele revolutionair-marxistische elementen bevinden of elementen, welke door ervaring of de noodzaak van de strijd, zich naar het Marxisme ontwikkelen.

Beide gevallen hebben een punt van overeenkomst: Deze revoluties zijn begonnen en hebben zich ontwikkeld dank zij de verbinding van een revolutionaire leiding, d.w.z. een die tot de gewapende strijd bereid was, en voornamelijk de arme boerenmassa's of die helemaal geen land bezaten.

De rol van het stedelijke proletariaat was gedurende deze fase of praktisch te verwaarlozen of van ondergeschikt belang (het geval van de Cypriotische revolutie is een uitzondering waarop wij nader nog terug komen).

Het zijn niet de politieke akties in de steden tot aan de gewapende opstand, die het begin, de ontwikkeling en de overwinning van de revolutie door de machtsovername beheersen, maar een bijzondere vorm (in ieder geval anders) van revolutionaire guerillaoorlog. Deze is gebaseerd uit sociaal oogpunt bekeken, voor het overgrote deel op de boerenmassa's.

Ondanks de belangrijkheid, die altijd door de marxisten aan de boeren is toegekend en ondanks de enorme rol die zij ook in de Russische revolutie hebben gespeeld, gaat het hier om een nieuw ontwikkelingschema van de revolutie in een aantal landen.

Het theoretische belang, specifiek voor dit schema, schuilt in het feit, dat het meer dan ooit in het verleden, de buitengewoon revolutionaire en beslissende betekenis toont van de gewapende strijd als hij gevoerd wordt door den politieke leiding die verbonden is met de revolutionaire boerenmassa's. In al deze gevallen is de impasse in de steden, wat betreft de revolutionaire mogelijkheden en de krachtsverhoudingen nog meer opgevallen, door de verbinding van de politieke leiding met de boerenmassa's in de gewapende revolutionaire guerilla-oorlog.

De bijzondere verdienste van de Chinese C.P. zit in het feit, dat in plaats van ontmoedigt te zijn door de situatie in de steden, die bolwerken waren van de diktatuur van Tsjang Kai Sjek over een verzwakt en geslagen proletariaat, een toestand die een gevolg was van jaren van strijd en onvergetelijke fouten van de leiding, deze kommunistische partij terug wist te keren tot de gewapende strijd steunend op de boeren, de situatie wist te veranderen en de macht te veroveren.

De bijzondere verdienste van de Joego-Slavische C.P. schuilt in het feit, dat hij, in de bijzondere omstandigheden van de nazibezetting van het land, de gewapende strijd wist te beginnen, gesteund op de boeren, voor de nationale bevrijding die uitmondde in de sociale revolutie. Dit was eveneens het geval met de Viëtnameese revolutie.

De ervaring van de Griekse revolutie, zowel in zijn eerste fase gedurende de bezetting, die eindigde met de nederlaag na het treffen met troepen van het engelse imperialisme in december 1944, als gedurende de burgeroorlog in 1947-1949, bevestigt de grote mogelijkheden van de guerilla-oorlogvoering. Hij bewees tevens het defaitistische karakter van een onkundige en verradelijke leiding.

De ervaring van de Cypriotische revolutie is iets bijzonders door het feit, dat het hier niet speciaal om een guerilla-oorlog gaat, maar om een unieke combinatie van een terrorisme in de steden en dorpen, gesteund en beschermd door nagenoeg de gehele bevolking. Niet omvangrijke groepen gewapende mannen, die akties uitvoerden en zich daarna weer verspreidden schiepen een militaire organisatie die verre superieur was waardoor de massa's in de steden en op het platte land politiek werden gemobiliseerd.

Maar het zijn vooral de Cubaanse, Algerijnse en Angolese revoluties, die de geweldige waarde hebben getoond van de verbinding van een politieke leiding met de landloze boeren in de gewapende strijd, voor het begin en de voortzetting van de revolutie, een strijd, die kan leiden tot de machtsovername door het revolutionaire leger. Het is in deze vorm, dat voornamelijk de verbinding tussen de politieke leiding en de boerenmassa's zich voltrekt.

Naar mate de politieke leiding meer verankerd is in de gewapende strijd zoals in het Cubaanse voorbeeld, des te doelmatiger wordt het revolutionaire leger dank zij een juiste politieke oriëntering, hetgeen de problemen van de machtsovername vereenvoudigt en de uitvoering van een sociaal program door de revolutie vergemakkelijkt.

Het element van de politieke leiding is voor het uitbreken van de revolutie, zijn oriëntering en zijn overwinning van vitaal belang.

In geen enkel van de genoemde voorbeelden is er sprake van een **BOERENLEIDING** of van een **BOERENIDEOLOGIE**.

Hij was in handen van de Kommunistische partij in China, Joego-Slavië en Viëtnam of in die van een beperkte groep revolutionairen uit de steden intellectuelen, semi-intellectuelen, arbeiders die een politieke scholing hadden en vage socialistische en soms marxistische ideeën er op na hielden. Ideeën waarvan alle revolutionaire milieu's in onze tijd zijn doortrokken.

Dit wil zeggen, dat het gaat om beperkte politieke leidingen van een

bijzonder, Jacobijns karakter, die hun graad van revolutionair begrip tonen door het feit, dat zij zich in de gewapende strijd werpen.

Vanuit dit gezichtspunt, gaat het niet om gewone klein-burgerlijke leidingen, maar om een selectie van elementen, die de mogelijkheid bezit door ervaringen en de noodzaak van de strijd in de richting van het revolutionaire marxisme te ontwikkelen, de enige revolutionaire ideologie van onze tijd die radicale oplossingen biedt.

Dat zulke Castristische leidingen eventueel een reeds marxistische revolutionaire leiding kunnen vervangen bij het begin en in de loop van de revolutie en aan het hoofd van de boerenmassa's, is zeker een nieuw verschijnsel, waarvan de diepe theoretische betekenis de volgende is: In het huidige internationale revolutionaire gebeuren, in de huidige gunstige krachtsverhoudingen, in het huidige politieke klimaat, dat doortrokken zo niet beheerst is door het prestige en de kracht van het marxisme is het mogelijk dat zulke leidingen van niet kommunistische oorsprong ontstaan en zich ontwikkelen.

In een opzicht is deze ontwikkeling zelfs onvermijdelijk, de dynamiek van de revolutionaire situatie, die in een aantal landen van de 'Derde Wereld' bestaat, een strijd en radicale oplossingen, tegenover 'traditionele revolutionaire' partijen, opportunistische en geheel verradelijke.

Het ontstaan van Castristische leidingen, aan het hoofd van revolutionaire, anti-imperialistische en anti-kapitalistische bewegingen, stelt geen onbegrijpelijk en bijzonder moeilijk theoretisch probleem, behalve voor hen, die een statische en schematische opvatting hebben van de marxistische theorie. Zoals zij ook de absolute noodzaak van het bestaan van een revolutionair marxistische leiding voor de opbouw van een arbeidersstaat na de machtsovername niet overbodig maakt.

Het historisch nieuwe in het Castristische verschijnsel, wat de leiding aangaat, bestaat alleen in het feit - een ongetwijfeld zeer belangrijk - van de vervanging door een beperkte leiding met differente ideologische afkomst, van de rol die traditioneel vervuld moest worden door de revolutionair marxistische partij.

Zulke revolutionaire politieke leidingen, zijn het produkt en de uitdrukking van de revolutionaire dynamiek van onze tijd, tegenover het niet bestaan of het failliet van de traditionele arbeiderspartij. Deze laatste is niet absoluut noodzakelijk voor het begin en de ontwikkeling van de revolutionaire strijd en de verovering van de macht. Het is veelmeer in deze strijd, die begonnen wordt door een andere politieke leiding, dat de werkelijke politieke leiding gevormd wordt in de plaats van de niet bestaande of failliet traditionele leidingen.

De vorming van deze partij, in de zin van een leiding die zich in de richting van het rev. marxisme ontwikkelt en werkelijk zijn doctrine gaat aanvaarden is absoluut onontbeerlijk opdat de omverwerping van de macht van het imperialisme of zijn lakeien niet leidt tot het ontstaan van een neo-kolonialistische burgerlijke staat, maar tot een arbeidersstaat als voorbereiding van het socialisme. Aan de andere kant is het onbetwistbaar, dat indien de anti-imperialistische en anti-kolonialistische strijd vanaf het begin geleid wordt door een werkelijk revolutionair marxistische partij, deze strijd enorm vergemakkelijkt wordt en het ontstaan van diepe crisis voorkomen wordt die andere partijen ondergaan op het moment van de machtsovername.

De verbinding van een Castristische leiding zoals de beweging van 26 juli in Cuba of van de Algerijnse C.R.U.A, met de revolutionaire boeren is noodzakelijk en een voorwaarde voor het uitbreken van een doeltreffende gewapende strijd in de vorm van de revolutionaire guerilla-oorlog. Maar het is in werkelijkheid in deze politieke vereniging, dat zich de voorbereiding en de revolutionaire kwaliteit van de leiding aan het

licht komen met andere woorden zijn speciale karakter en zijn revolutionaire karakter zich vormt. Vandaar het enorme belang van de deelname van de boerenmassa's aan de gewapende strijd. Deze massa's zelf, zonder speciale politieke leiding zijn anders niet in staat dan tot korte revolutionaire uitbarstingen zonder toekomst welke op mislukking uitlopen. Met een politieke leiding ontwikkelen zij een strijd, waarvan de logica en de dynamiek definitief gaan in de richting van de socialistische revolutie, die karakteristiek is voor onze tijd.

Wanneer wij spreken over revolutionaire boerenmassa's, dan bedoelen wij een sociale groepering, die niet meer in de ontwikkelde kapitalistische landen bestaat.

Het gaat om hetzij om de arme boerenmassa's (in de betekenis die Lenin aan deze term gaf) die nog aanwezig zijn in Spanje, Griekenland, Zuid-Italië en de landen van de 'Derde Wereld' of tewel om de landloze boeren, landarbeiders en pachters, die in een aantal koloniale en semi-koloniale landen van Afrika en Zuid-Amerika overheersend zijn.

Arme boeren en boeren zonder land vormen meestal de overweldigende meerderheid in de landen van de 'Derde Wereld', het werkelijke 'volk' van deze landen, het meest uitgebuite en onderfde deel van de bevolking. In vergelijking met deze lagen bezit het proletariaat van de steden, dat deelneemt aan het economische leven, aanzienlijk betere levensomstandigheden. De bevolking van de bidonvilles (dorpen van latten, plaatijzer e.d.) die de steden omringen is in werkelijkheid van boeren afkomst en is er niet in geslaagd het produktieve stadsleven binnen te dringen.

Aan de andere kant houden zij, die de landloze boeren willen vergelijken met de landarbeiders in de ontwikkelde landen en hen tot een soort proletariaat willen maken, geen rekening met het enorme verlangen naar grond van deze massa's.

De boerenmassa van de landen van de 'Derde Wereld' is revolutionair omdat het levensniveau, dat reeds zeer laag is, steeds slechter wordt als gevolg van bevolkingsaanwas, de duurte van de handelsprodukten die zij moeten kopen, de verhoging van de belastingen die door een bureaucratische politiestaat geheven worden en omdat zij niets hebben te verliezen en alles te winnen. Onder deze omstandigheden, zijn de boeren bereid zich op de weg van de revolutie te begeven, zich te ontdoen van de imperialistische en feodaal-kapitalistische onderdrukking en een radicale landhervorming te forceren.

De revolutionaire weg voor de boeren is de gewapende strijd in de vorm van een guerilla-oorlog, die tegemoet komt aan de structuur van deze klasse en die zoals door de gehele revolutionaire ervaring in de gevallen die wij aanhaalden bewezen heeft, enorme militaire voordelen te bezitten.

Er kan geen sprake van zijn, de gewapende strijd van de boeren kunstmatig te beginnen hoe en waar dan ook. Het gaat erom te begrijpen, dat een revolutionaire leiding, die trots is op deze naam, zonder zich te storten in aanslagen, een bondgenootschap te zoeken met een 'nationale bourgeoisie' of het geïsoleerde stadsproletariaat gebruikt in herhaalde gevechten, alles moet doen om de politieke voorbereidende fase van de revolutie te gebruiken voor het winnen van het vertrouwen en het organiseren van de boerenmassa's.

Dan kan op het bepaalde moment, wanneer de tijd rijp is overgegaan worden tot de gewapende strijd gebaseerd op voornamelijk de revolutionaire guerilla-oorlog. Het is deze oriëntering die de Cubaanse leiding uiteen heeft gezet aan alle kommunistische partijen in Zuid-Amerika in zijn 'Tweede verklaring van Havana' en die de voornaamste lessen van de Cubaanse revolutie opsomt.

Het is alleen op deze manier, dat uit de impasse gekomen kan worden van

'arbeiderisme' en het zoeken van een bondgenootschap met de 'nationale bourgeoisie' in de landen van de 'derde wereld'.

De rol van de arme boeren of landloze boeren in talrijke landen van de 'derde wereld' is niet alleen beslissend voor het uitbreken en het ontwikkelen van de gewapende revolutionaire strijd, die kan leiden tot de machtsovername door de politieke leiding die met de boeren is verbonden. Hij wordt enorm belangrijk op het moment van de machtsovername, als revolutionair leger, zijnde een georganiseerde macht die de woordvoerder wordt van de fundamentele eisen van de boeren als sociale laag; de radicale landhervorming, de agrarische revolutie. Het is mogelijk, dat binnen het kader van een koloniaal of semi-koloniaal land, de verwerkelijking van zulk een eis, de totaliteit van de economische structuur diep beïnvloedt en de weg naar de socialistische revolutie zich opent.

Blijft, inderdaad, vervolgens de houding van de boeren, de overweldigende meerderheid van de bevolking- tegenover de arbeidersstaat, die verplicht is de collectivisatie van de landbouw geleidelijk aan te pakken. Conclusies trekkend uit de thans voldoende opgedane ervaringen in alle arbeidersstaten, om te beginnen met de USSR, moeten wij duidelijk bevestigen, dat het niet mogelijk is, om de overgangperiode naar het socialisme te beschouwen als een, die noodzakelijkerwijs het offer van een of twee generaties van boeren aan de primitieve accumulatie moet inhouden.

Overall, met gedeeltelijke uitzondering van Polen en Joego-Slavië, zijn het de boeren, die geven en voortgaan met geven van de belangrijkste economische bijdrage voor dit fonds van accumulatie, Of de opbouw van het socialisme zal niet anders betekenen voor de meerderheid van de bevolking, de meest ontferden onder het imperialisme en feodaal-kapitalisme, het nog een of twee generaties worden behandeld als het zwarte schaap in de nieuwe maatschappij.

De agrarische politiek moet beschouwd worden vanuit de GEHELE economie-politiek, die georiënteerd moet zijn op de verhoging van het levensniveau van de massa's, een juiste beloning van de arbeid van alle groepen van de bevolking, een doelmatige en democratische deelname van de produkten aan de controle en het beheer van de economie.

Wat de absoluut noodzakelijke collectivisatie van de landbouw aangaat, deze moet geleidelijk tred houden met de economische, technische en werkelijke culturele mogelijkheden van de staat, de markt en de maatschappij, zonder enige druk op de boeren, die door voorbeelden en het vrije spel der economische krachten in de nieuwe maatschappij, meegevoerd zullen worden naar het gebied van het zeer produktieve, gemechaniseerde en gemoderniseerde gemeenschapsbezit.

Zulk een economische oriëntering is thans voor de nieuwe arbeidersstaten in Afrika, Zuid-Amerika en elders beter mogelijk dan b.v. in het geval van de USSR, die enorme bedragen voor militaire verdediging moest uitgeven.

Meer dan in enig ander geval, hebben de Cubaanse en Algerijnse voorbeelden aan de grote massa's en de revolutionaire kaders in de wereld, de waarde aangetoond van de gewapende strijd van de boerenmassa's, als de weg om de revolutie te beginnen en om te overwinnen in een aantal landen van de 'derde wereld' in het bijzonder. Onder de invloed van deze voorbeelden, heeft een Castristische stroming zich ontwikkeld in een aantal nationalistische organisaties en zelfs in enige kommunistische partijen, die georiënteerd zijn op de gewapende strijd van de boeren. Deze hoogst progressieve ontwikkeling vult door zijn eigen speciale

ervaring de politiek van het revolutionair-marxisme aan. In alle gevallen waarin wij te maken hebben met een Castristische ontwikkeling, is de plicht van de revolutionair-marxistische tendens duidelijk n.l. het tot stand brengen van de verbinding met deze stroming op het niveau van de gewapende strijd om de vorming van een revolutionair-marxistische leiding, die de socialistische overwinning van de begonnen revolutie kan verzekeren.

Sinds de Tweede Wereldoorlog is de revolutie de sociale en de economische pre-kapitalistische structuren van Afrika binnengedrongen. In deze gebieden, waar de landbouw-ondernemingen, kapitalistische handela- en zelfs industriële-ondernemingen naast feodale vormen bestaan, overheersen nog altijd in grote sectoren sociale stamregels en primitieve economie.

De klassestructuur of zelfs feodaal-kapitalisme is nog nauwelijks doorgedrongen. Een inheemse bourgeoisie is weinig ontwikkeld en als sociale laag nog nauwelijks aanwezig. In deze omstandigheden bezetten de nationaal revolutionaire bewegingen, die aan de macht kwamen, als gevolg van de strijd of door de verleende onafhankelijkheid in het staatsapparaat een bijzondere plaats. In de maatschappij spelen zij een Bonapartistische rol. Zij hebben de geweldige druk ondergaan van hun basis, bestaande uit de enorme massa van boeren in deze landen, van het stedelijke proletariaat, van de imperialistische of kapitalistische ondernemingen, van de 'opgevoeden', de kernen van inheemse feodaal-kapitalistische compradoren, de imperialisten, de arbeidersstaten en van de wereldrevolutie in het algemeen.

Onder deze omstandigheden bestaat de mogelijkheid, dat de staat overgaat tot een politiek van economische en sociale structuurhervormingen van nationalisaties, radicale landhervorming, monopolie op de buitenlandse handel, industrialisatie en planificatie, die het land op de weg naar de arbeidersstaat brengt.

Naarmate de nationaal-revolutionaire beweging die aan de macht komt, reeds voorzien is van een duidelijk anti-imperialistisch, anti-kapitalistisch program en de druk en de controle ondergaat van zijn revolutionaire basis, des te groter is de kans op de anti-kapitalistische oriëntering van de nieuwe staat. De financiële, technische en culturele hulp van de arbeidersstaten en van de revolutionaire beweging in de ontwikkelde landen kan eveneens voor een dergelijke oriëntering van beslissende betekenis zijn. Maar er bestaat tevens het gevaar, dat onder de druk van het lage economische en culturele peil, die in die gebieden in die periode karakteristiek is, een eerste vorming van bourgeoisie en een enorme snelle bureaucratisering van een gehele sociale laag plaatsvindt in het beheer en de machtsuitoefening om zich meester te maken van de voordelen die het staatsapparaat biedt. Men kan op zijn minst gedeeltelijk dit werkelijke gevaar keren, dat de overwinning van de revolutie in alle landen van de 'derde wereld' bedreigt, door steeds nauwere banden met de arbeidersstaten en de socialistische revolutie in de ontwikkelde landen door de uitbreiding van de wereldrevolutie en door de voortdurende vergroting, de organisatie en de planificatie van de internationale economie. De organische verbinding van de huidige drie sectoren van de wereldrevolutie: de arbeidersstaten, de koloniale revolutie en de revolutie in de ontwikkelde kapitalistische landen, schept de noodzakelijke voorwaarden voor de harmonieuze en gelijktijdige ontwikkeling van ieder van deze sectoren. Het is in deze gedachtengang, gaande van het algemene naar het concrete en van dit laatste opnieuw naar het algemene, dat

de theorie van de wereldrevolutie in onze tijd, de theorie van de permanente revolutie, die de gehele buitengewone rijkdom omvat van de revolutionaire ervaring van onze tijd zich onderscheidt in het bijzonder door zijn samengesteldheid, zijn unieke combinaties en gemeenschappelijke wetten en doordat hij zichzelf ontwikkelt en verrijkt door het opnemen van nieuwe lessen.

Michel Pablo.

o o
o

HET "L T" VAN EEN THEORETICUS

Het niveau van Mao-Tse-Toeng als theoreticus wordt in de opeenvolgende uitgaven van de Verkorte Sowjet-Encyclopedie als volgt aangeduid:

1955: 'een groot Marxistisch theoreticus'.

1957: 'een zeer belangrijke Marxistische theoreticus':

1960: 'een Marxistisch theoreticus'.

1962: 'een theoreticus'.

de Alliantie voor de "Vooruitgang" — achteruit

Een volledig onderzoek naar de Alliantie voor de vooruitgang werd onlangs aan de staatssecretaris van Handel der V.S. gevraagd, door enige van de belangrijkste leden van Amerika's 60 families.

Een van de 60-familiehoofden, J.P. Grace, voorzitter van het comité, dat het onderzoek verlangt, schreef aan een andere 'familie-vader' (David Rockefeller, voorzitter van de Chase Manhattan Bank van New-York): 'Het program voor de vooruitgang kan in zijn huidige vorm niet slagen, en we verkeren in groot gevaar, een strategische nederlaag op het Westelijk Halfrond te lijden.....'

Ik ben nog nooit zo bezorgd geweest over een van de belangrijkste aspecten van de buitenlandse politiek van de V.S.'

(De Alliantie voor de Vooruitgang - 2 milliard dollar per jaar, 20 jaar lang - is een laatste poging van het Yankee-imperialisme, de opkomende vloed van de Latijns-Amerikaanse revolutie te keren.)

In het boek van prof. De Jong over Saks (Pieter Wiedijk) kan men lezen hoe moeizaam de eerste pogingen verliepen om een socialistische studentenvereniging op te richten en in stand te houden. Dat was aan het einde van de vorige eeuw.

Het propageren van de marxistische ideeën in die kringen is sindsdien moeilijk gebleven : er is bijna geen land waar de studenten wereld zo doordrenkt is van kleinburgerlijke - en reactionaire ideeën als in Nederland. Daar komt nog bij dat het aantal gevallen van socialisten, die in hun studententijd min of meer marxistisch dachten maar later de representanten werden van het uitgesproken reformisme zeer talrijk is (Albarda, Van der Waerden, Bongers enz.). Dit heeft het vertrouwen van de arbeidersklasse in de studenten geen goed gedaan.

Soms was er inderdaad sprake van een revolutionaire ervaring; het bleven echter meestal fraseologische oprispingen en de bittere nasmaak van het ijdelijke hiervan, werd nog jaren daarna geproefd.

De Oktoberrevolutie in Rusland heeft ook onder de Nederlandse studenten zijn uitwerking niet gemist. Het moet toen zelfs voorgenomen zijn dat een partijbestuurde van de toenmalige SDP (Soc. Dem. Partij), die in een lezing de politiek der bolsjewieken verdedigde, door studenten op de handen rond werd gedragen. Zo groot was ook daar het enthousiasme.

Na de Tweede Wereldoorlog heeft de communistische studentenbeweging Pericles een zekere omvang gehad. Gelijkzeitig met de CTN verdween deze groep in het isolement. Foliteia, de socialistische studentenvereniging, beperkte zich jarenlang tot studeerkamergepraat, onderscheidde zich nauwelijks van het uiterst rechts-reformisme, en slaagde er dan ook niet in om een verbinding tot stand te brengen met de arbeidersbeweging.

Daarin is, wat Foliteia betreft, de laatste jaren enige verandering in gekomen ; men nam steeds meer afstand van de honderdprocentige NAVO-koers van de Ivda (al heeft Foliteia zich tot nog toe nog nooit openlijk tegen de NAVO verklaard) en slaagde er ook in de betekenis van de koloniale revolutie onder grotere groepen van studenten te propageren (Algerië, Cuba).

We zullen hier niet gaan herhalen tot welke conflicten met de Ivda deze ontwikkeling naar links (die gepaard ging met een ineenschrompeling van Pericles) wel moest leiden. Het belangrijkste politieke winstpunt in deze ontwikkeling is geweest, dat Foliteia geweigerd heeft zich bij de eisen van de Ivda-leiding neer te leggen en zelfs tot de aanval overging (de publicatie van het Roodboek). Het staat vast dat Foliteia het gevecht heeft gewonnen, dat de wijze waarop het gevecht gevoerd werd zich zeer gunstig onderscheidde van de afschuwelijke capitulatiehouding van de SDP-leiding; en -om met het direkte politieke resultaat te eindigen- dat het een belangrijke bijdrage tot de groei van de oppositie binnen de Ivda, zoals doe op het laatste congres is gebleken, is geweest.

Wat de rest van de studentenwereld betreft, lijkt het beeld nog steeds somber.

Zeer duidelijk is het reactionaire karakter van de studentencorpora - die in de meeste universiteitssteden nog steeds machtige posities innemen - gebleken tijdens het beruchte ontgroeningsschandaal van vorig jaar in Amsterdam. Een Italiaanse filmploeg is er zelfs voor overgekomen om er een en ander van vast te leggen voor een documentaire .....

Deze praktijken zijn niet nieuw en beperken zich allerminst tot Amsterdam. Het was hier slechts een kwestie van onbedoeld uitlekken.

Studentenvakbond.

Een werkelijke democratisering van het gehele onderwijs zal ook zijn politieke uitwerking niet missen. Het percentage studenten dat uit de arbeidersklasse voortkomt bedraagt nu, in 1963, ondanks het stelsel van de renteloze voorschotten en studiebeurzen, nog altijd niet meer dan 5. Een dergelijke democratisering zal voor de universiteiten de invoering van het studieloon betekenen, al zijn we er ons van bewust dat hieraan ook nadelen kleven. Politieia stelde deze eis al jaren geleden en langzamerhand komt er ondersteuning voor.

Dit is een kwestie die alle studenten raakt en de aandacht ervoor zal niet beperkt moeten blijven tot politieia alleen.

In Nijmegen is nu een zeer belangrijk initiatief genomen: een groep studenten wil komen tot een landelijke studentenvakbond, die o.a. de eis van het studieloon zal moeten propageren. In september zal het oprichtingscongres worden gehouden. Het slagen van dit initiatief kan voor de studentenwereld belangrijke - ook politieke - gevolgen hebben. De moeilijkheden die overwonnen zullen moeten worden zijn groot en de katholieke geestelijkheid zal zich zeker verzetten tegen dit progressieve idee.

Vooraf de Franse studentenvakbeweging heeft de laatste jaren uitstekend werk gedaan, o.a. bij de ondersteuning van de Algerijnse revolutie. Het is op zichzelf al verheugend, dat de Nijmeegse initiatiefnemers de Franse vakbeweging als voorbeeld nemen. Natuurlijk, in Nederland, het land waarvan men wel eens zegt dat de studenten er nog conservatiever zijn dan de hoogleraren, liggen de verhoudingen anders (in Frankrijk leest bijvoorbeeld een op iedere vier studenten het orgaan van de Franse communistische studenten), maar het initiatief zelf is ook al een teken van het zich wijzigende politieke klimaat in Nederland.

Revolutionaire marxisten beperken zich niet tot het toejuichen van initiatieven wanneer deze al een succes zijn geworden. Ze werken er van het begin af aan mee om het tot een succes te doen worden.

Naar mijn mening is het idee van een Nederlandse studentenvakbond, die medewerking ten volle waard.

Gerrit Storm

- o -

MEN WORDT NIET ALS VROUW GEBOREN, MEN WORDT VROUW GEMAAKT.

"Bij de jongens bestaat er geen twijfel aan, dat hun opvoeding bedoeld is op zijn minst, hen in het volwassen leven te doen slagen, om hen instaat te stellen iets tot stand te brengen in de buitenwereld. Het meisje laat men echter voelen, dat ze dezelfde opvoeding krijgt, voor het geval ze een mislukking wordt, - een ongelukkige, die ergens geen toegang tot de hemel van het huwelijk en het moederschap kan krijgen, waar ze eigenlijk thuishoort .....

(opvoeding tot vrouwzijn - Bruno Bettelheim)

"SPIONNEN VOOR DE VREDE"

+++++

Men doet er verkeerd aan het verspreiden van het pamflet door de Engelse "Spijonnen voor de Vrede" als een -al of niet geslaagde- stunt te zien.

Over de uitwerking van dit pamflet, de paniektoestand waarin de Engelse kapitalistenregering geraakte, nadat haar plannen tot "bescherming" van dat wat er na een kernoorlog van de bevolking over zou zijn, heeft men in de dag- en weekbladen kunnen lezen. Met mededelingen over de inhoud van het pamflet is men spaarzaam geweest. Redden wat er nog te redden valt aan geheimen, heeft men blijkbaar gedacht.

Hier volgen dan enige gegevens uit het pamflet :

Na een kernaanval op Engeland zal een kleine groep van 5000 mensen voor het -militaire- bestuur moeten zorgen. Ze zijn verdeeld over 15 hoofdkwartieren. Het pamflet beschrijft een van de hoofdkwartieren, dat gelegen is bij de route van Aldermaston naar Londen. Deze plek ligt buiten de gevarehzone, wanneer er een 60-megaton op Londen zou vallen. Met deze hoofdkwartieren zijn al oefeningen gehouden in de zomer van het vorige jaar. Men ging toen uit van een aanval op Engeland waarbij zeven bommen zouden zijn geworpen: het in het pamflet behandelde hoofdkwartier faalde volkomen. Berichten die het door moest geven kwamen twee uur te laat aan. Wat het hoofdkwartier wel heeft is een bar en in de bezetting van dit kwartier komen o.a. voor een specialist op het gebied van de geslachtsziekten. De belangrijke ministeries zijn vertegenwoordigd in de staf : o.a. voor publicaties aan de bevolking (!) en om werkkrachten te vorderen (!).

Wat een ongeloflijk cynisme spreekt uit dit alles. Het pamflet heeft aangetoond -voor wie het nog niet wist- dat leven na een kernoorlog onmogelijk is, dat de gewone bevolking zal sterben als ratten en dat de heersers met de mogelijkheid van een kernoorlog al volledig rekening houden. Weliswaar alleen met de bedoeling zich zelf veilig te stellen.

De publicatie van het pamflet is, waar het de volledig karakterloze houding van de bourgeoisie meedogenloos onthult, van grote betekenis.

Het is overigens nog de vraag hoe serieus de Engelse regering haar eigen plannen neemt : tijdens de Cuba-crisis stond het hoofdkwartier bij Aldermaston leeg !

Onze Engelse kameraden zullen van deze onthullingen dankbaar gebruik kunnen maken bij hun strijd voor de eenzijdige nationale ontwapening.

W.L.

- 0 -

Wie had kunnen denken dat 7 jaar na het 20ste Partijcongres Stalin weer gedeeltelijk gerehabiliteerd zou worden? Anderhalf jaar na de tweede begrafenis van Stalin, en vier maanden na de publicatie "Erfenissen van Stalin". Chroesjtsjow heeft zich hiertoe geleend en bekende geweest te hebben toen Stalin stierf terwijl Beria zijn plezier niet verborg.

In een rede van 8 maart voor een gehoor van intellectuelen was de meest spectaculaire draai te horen van de laatste jaren.

Natuurlijk wacht men zich er wel voor te spreken van een nieuwe verschuivende revisie. Men aanvaardt de uitspraken van het 20e en 22ste congres nog als juist. Maar men verlegt het accent van schuld naar Beria, die een imperialistische agent genoemd wordt. Chroesjtsjow heeft niet aangekondigd de destalinisatie stop te zetten in literatuur en politiek. Wel waardeerde hij de verdiensten heel wat meer dan de mislukkingen en dit betekent toch een hele verandering.

In al wat geschreven is in de herfst van 1962 b.v. hebben historici en auteurs de fouten van Stalin nageplozen, bijna tot aan het begin van deze eeuw. Nu kwam tot de these dat de vergissingen van Stalin alleen in de laatste jaren van zijn leven voorkwamen. De vraag is of we die laatste jaren met tientallen moeten tellen.

Zonder twijfel is deze matiging voorbereid door de actie die in december is ontketend. Op 12 december heeft Chroesjtsjow voor de opperste Sowjet al verklaard de verdiensten voor partij en communistische beweging van Stalin niet te ontkennen. Dit was in tegenstelling met zijn negatieve waardering voor de voorafgaande maanden. De redevoering van 8 maart gaat hier echter ver boven uit. Stalin was weer de grote revolutionair geworden die de leninistische stellingen tegen allerlei opposities verdedigde.

Deze ommezwaai doet denken aan die na de Hongaarse kwestie in 1957, Chroesjtsjow liet toen verklaren dat de communistische beweging geen afscheiding kon hebben.

Toen verklaarde de situatie dit gebaar, maar deze keer? Moeten we geloven dat dit is veroorzaakt door agitatie van intellectuele kringen alleen? De leiders zijn verontrust over de oppositie van de laatste tijd, de vloed van manuscripten over de Stalin-kwestie (een erg gevaarlijk thema zou Chroesjtsjow gezegd hebben).

Elders heeft Chroesjtsjow gezegd dat wanneer men het veld vrij zou laten aan allerlei auteurs van petitie's ten gunste van het bestaan van kunstenaars-tendenzen, men hulp zou verlenen aan het tot stand komen van bedoelingen tegen de revolutionaire veroveringen.

Dit alles bewijst dat de leiders der partij ernstig gealarmeerd zijn, terwijl voor zover bekend de uitingen niet buiten regeringscontrole zijn gevallen.

Onder deze omstandigheden is een aantal analisten van de oostelijke politiek aan komen zetten met de hypothese van een verre invloed der Chinezen. Dezelfde analisten merkten op dat de Pravda nog steeds niet heeft gereageerd op de Chinese aanvallen in de pers.

Anderzijds wordt het collectieve leiderschap weer opgemeld, en het bewijs daarvan vinden deze analisten in het feit dat Koslow vaker dan in het verleden aan de zijde van Chroesjtsjow verschijnt bij officiële gelegenheden en ook op foto's in de pers.

De Sowjet-bureaucratie is geschrokken van de kritiek uit het gelid en tracht deze nu in te dammen. De uitgebrachte kritiek zal heel wat scherper zijn dan wij weten. En heel waarschijnlijk heeft de kritiek zich niet beperkt tot de dode Stalin.

Op puur literair en artistiek terrein is de lange rede van

Chroestsjow het logische gevolg van wat hij eerst had gezegd. Maar nimmer in de loop van de laat ste tien jaar heeft men een zo dringende poging tot rechtvaardiging van de voorgedij van de partij over het hele intellectuele leven gehoord. "De literatuue en kunst", zo verklaarde de redenaar, "ontwikkelen zich onder onmiddellijke leiding van de communistische partij en haar Centraal Comité. Dit geldt voor alle schrijvers en kunstenaars, groten als ook debutanten. Zij moeten de partijlijn volgen zonder afbuigingen".

Wat het aan de kaak stellen van de persoonsverheerlijking betrof zei Chroesjtsjow: "dit betekent niet dat het uur van laat maar gaan neert geslagen, het betekent in het geheel niet dat de regering de leidsela heeft lossen gemaakt en dat zij het schip van de staat maar laten drijven waarneen de golven het willen sturen en dat een ieder nu maar kan doen waar hij lust in heeft".

Hij trok in tegendeel de conclusie dat zelfs in een communistische samenleving geen absolute vrijheid mogelijk was. Dit lijkt te zijn uitgevonden om toegevoegd te worden aan de lijst van categorische formules van dit soort. Maar wat hieruit volgt remt in zekere gevallen zeer sterk de discussie die nu al verscheidene jaren aan de gang is.

Chroesjtsjow veroordeelde Ilja Ehrenburg, en niet alleen hem maar ook alle anderendie in neutraliteit als toeschouwer, zonder deel te nemen aan de Sowjetrealiteit, terzijde willen staan en hun kunst beleven. Dit is de oude Stalin-lijn die weer door de leiding wordt geprefereerd.

"Vreedzame coëxistentie op artistiek terrein", was een leuze door tendenzen van auteurs gebruikt. Maar dit wordt beschouwd als verraad en zij die dit prediken zijn bezig af te glijden naar anti-kommunistische stellingen, zo heette het.

De vreedzame coëxistentie op artistiek gebied werd door een belangrijke groep schrijvers geëist in een petitie in december. Ondertekenaars waren o.a.: Ilja Ehrenburg, Soerkow, Sjtsjipatsjew en Tichanow. Het is duidelijk dat dit het antwoord is van Chroesjtsjow op hun petitie. Toch zijn er die hierdoor niet ontwapend zijn, bijv. Iljitsjew's verklaring in een gedicht waar hij zegt: "De twist van vaders en kinderen in de Sowjetsamenleving is een verkeerde twist". Er is hier in ieder geval een interessante discussie onderbroken, ten gunste van de "vaders", d.w.z. de oudere generatie. Een gedicht van Nikolas Gribatsjew (een oude geharde) getiteld "Neen, jonge mensen" zegt dat de jongeren klaar staan om de heilige zaak te verraden.

Viktor Nekrassow; Paoestofski, Voznesjenski en ook Katajew voegden hun stem bij die van Ehrenburg.

De partij heeft wel verklaard de afgedwaalden weer te willen helpen om in het goede spoor te komen.

(gegevens ontleend aan Le Monde).

Henk Verkerk

- o -

PROEPP DE REVOLU- TIE IN "PORTUGEESS" GUINEE.

Enige tientallen leden van verschillende politieke partijen, vakorganisaties en jongeren-organisaties hebben het initiatief genomen tot de oprichting van een comité tegen het kolonialisme.

In het comité hebben zitting leden van bestaande comité's op dit gebied. Een van de belangrijkste doelen is te pogen het werk ten behoeve van de koloniale bevrijdingsstrijd te coördineren.

Als gevolg van de oprichting van het comité kan genoemd worden: het ontstaan van de Stichting EL DJIL EL DJADID, die zich voornamelijk zal bezighouden met hulpverlening aan de Algerijnse oorlogswezen.

Het Comité heeft besloten een bescheiden bulletin uit te geven DE KOLONIALE REVOLUTIE met informatie uit de koloniale landen, die wij vergeefs in de dag- en weekbladers zoeken.

Deze week heeft het comité een telegram ontvangen van de algemeen secretaris van de P.A.I.G.C. (Partij voor de bevrijding van Portugees Guinee en de Kaap Verdische eilanden) Amilral Cabral waarin dringend om de toezending van verbandmiddelen en medicijnen wordt gevraagd.

Het minimum-bedrag dat wij nodig hebben voor de verzending van een beperkte hoeveelheid penicilline en verband is ZEVEN HONDERD EN VIJFTIG gulden.

Wij ontvangen van dit bedrag reeds een deel, doch zijn nog niet in staat de bestellingen te doen. ER MOET ECHTER SNELLE

COMITÉ TEGEN
KOLONIALISME,
SEKR: TOLLENSTRAAT 31,
AMSTERDAM-WEST.

HULP WORDEN GEBODEN. We doen een dringend beroep op u een bedrag over te maken Postgiro 13500, tgv. rek 797, M.Ferares Amsterdam. Vermeld PAIGC-gewonden! Telefonische toezeggingen gaarne aan Amsterdam(020)946559

groep **linkse** jongeren een blad gesticht "De Nieuwe Geboort", waarvan het eerste nummer verschenen is. Het zou een start kunnen zijn voor een nieuwe oppositie binnen deze partij, die wel beschouwd kan worden als de meest rechtse reformistische partij van West-Europa. De belangrijkste voorwaarde om het beter te doen dan de capitulanten van het SDC blijft echter -afgezien nog van de aanwezigheid van een flinke dosis fantasie en durf - het leggen van een verbinding met de oppositionele vakbondselementen. Wij hebben meermalen over de groeiende ontevredenheid binnen het NVV geschreven en steeds betoogd dat deze zijn uitwerking op de Ivda niet zal missen. "De Nieuwe Geboort" zal die vakbondsontevredenheid bij de binnenkamers moeten halen en ook in politieke banen gaan leiden,

Ten slotte nog een voetnoot: Amsterdamse predikanten hebben besloten op geen enkele manier de BVD, deze dienst vandoor de staat betaalde bandieten, van inlichtingen te voorzien. Men kannatuurlijk de vraag stellen of dat dan in het verleden wel gebeurde. Belangrijk is dat hier nu mee gebroken is. Het is vooral tijdens het proces tegen onze kameraden Raptis en Santen geweest, dat deze dienst, verlengstuk van de Amerikaanse dienst, tegen haar wil in de openbaarheid kwam. Het groeiende verzet tegen deze gangsters van de reactie is zeer verheugend.

de redactie.

DE INHOUD VAN DIT NUMMER:

pag.1	De Nederlandse partijsituatie en de arbeiders tegenover de verkiezingen.	- Z. Verbiest.
pag.4	Kort nieuws.	
pag.5	Correspondentie uit India	
pag. 6	De Anti-stakingswetten in België	- v.d. Bosche
pag7		
pag.9	Vier politieke hoofdproblemen (slot)	- M. Pablo
pag. 16	Nieuwe mogelijkheden bij de studenten. de studentenvakbond	- Gerrit Storm
pag.18	"Spionnen voor de vrede"	- W.L.
pag.19	Boekenbal in Moskou?	- H. Verkerk
pag.20	Oproep van het Comité tegen kolonialisme. De revolutie in "Portugees" Guinee.	